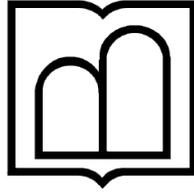

الله أكبر

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی انگیزه‌ی تحصیلی و رابطه‌ی آن با متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی در دانشجویان

دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۱

اساتید راهنما:

دکتر سهیلا دريساوی
دکتر ناهید احمدیان یزدی

استاد مشاور:

دکتر مهربار ندر محمدی مقدم

نگارش:

مهدی فخمی

شهریور ماه ۱۴۰۱

کد پایان نامه: د/پ/۰۷۰

تقدیم

این پایان نامه را به پدر و مادر عزیزم تقدیم می‌کنم

تقدیر و سپاسگزاری

باتقدیر و تشکر شایسته از اساتید فرهیخته و فرزانه سرکار خانم دکتر سهیلا درساوی و خانم دکتر ناهید احمدیان یزدی که بانگته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیفه‌های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنما و راه‌گشای نگارنده در اتمام و اكمال پایان نامه بوده است. بدین وسیله از بزرگواری، حسن سلوک و حمایت بی‌دریغ ایشان تشکر کرده و برای ایشان طول عمر توأم با سربلندی را آرزو مندم.

از استاد فاضل و اندیشمند دکتر مهربان در محمدی به عنوان استاد مشاور که همواره نگارنده را مورد لطف و محبت خود قرار داده اند کمال تشکر را دارم.

همچنین این جانب بر خود وظیفه میدانم در کسوت شاگردی از زحمات و خدمات ارزشمند اساتید گرامی تقدیر و تشکر می‌نمایم. دذ انرشکی اردیل تقدیر و تشکر نمایم.

چکیده

بررسی انگیزه‌ی تحصیلی و رابطه‌ی آن با متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۱

مقدمه: در کشور ایران بخش عمده‌ی دانش‌آموزان از طریق کنکور سراسری بدون توجه به علائق و استعدادها خود وارد رشته‌ی دندانپزشکی می‌شوند. از این رو بررسی این مساله که چرا دانشجویان دندانپزشکی این حرفه را به عنوان شغل آینده خود انتخاب کرده‌اند و چه انگیزه‌هایی باعث این انتخاب شده است، اهمیت پیدا می‌کند، بنابراین مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی انگیزه‌ی تحصیلی و رابطه‌ی آن با متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۴۰۱ انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی، ۲۱۰ دانشجوی سال اول تا ششم را مورد بررسی قرار گرفتند. برای اندازه‌گیری انگیزه‌ی تحصیلی از مقیاس انگیزش تحصیلی Wallrend و همکاران استفاده گردید. پرسشنامه و رضایت‌نامه به صورت کتبی در اختیار دانشجویان قرار گرفت و پس از تکمیل، جمع‌آوری شد و در نهایت وضعیت انگیزه و نقش عوامل مرتبط با آن با استفاده از آزمون آماری یومن ویتنی و کروسکال والیس تحلیل شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد. سطح خطای مورد قبول ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: نتایج بررسی نشان داد که انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی در اردبیل در ۵۶/۷ درصد موارد بالا بود، همچنین رابطه‌ی معناداری بین انگیزه‌ی تحصیلی و معدل، علاقه به رشته، درآمد مورد انتظار در آینده، وضعیت اقتصادی خانواده و تحصیلات والدین وجود داشت ($P < 0/05$)، اما رابطه‌ی معناداری بین انگیزه‌ی تحصیلی و جنسیت، سن، تأهل، دوره (پری کلینیک و کلینیک)، نوع مدرسه در دوره‌ی دبیرستان، محل سکونت دانشجو و درآمد دانشجو وجود نداشت ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: با انجام اقدامات آموزشی برنامه‌ریزی شده و رفع موانع انگیزشی در نظام آموزشی، مسئولان و برنامه‌ریزان ذیربط زمینه‌ی ارتقای انگیزه‌ی تحصیلی و فعالیت‌های یادگیری پایدار را فراهم کنند.

کلمات کلیدی: انگیزه‌ی تحصیلی، متغیرهای دموگرافیک و تحصیلی، دانشجویان دندانپزشکی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
أ	چکیده
فصل اول: معرفی پژوهش	
۱-۱	۱-۱. مقدمه، بیان مساله و ضرورت اجرای پژوهش..... ۱
۲-۱	۲-۱. اهداف پژوهش..... ۴
۳-۱	۳-۱. هدف کلی..... ۴
۴-۱	۴-۱. اهداف اختصاصی..... ۴
۵-۱	۵-۱. اهداف کاربردی..... ۵
۶-۱	۶-۱. سؤالات پژوهش..... ۵
۷-۱	۷-۱. تعریف واژه‌ها..... ۶
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی تحقیق	
۱-۲	۱-۲. مقدمه..... ۷
۲-۲	۲-۲. مبانی نظری پژوهش..... ۷
۱-۱-۲	۱-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی..... ۷
۲-۱-۲	۲-۱-۲. تعاریف انگیزه‌ی تحصیلی..... ۸
۳-۱-۲	۳-۱-۲. انواع انگیزه‌ی تحصیلی..... ۹
۴-۱-۲	۴-۱-۲. طبقه‌بندی انگیزه‌ی تحصیلی از نظر اهداف..... ۹
۱-۴-۱-۲	۱-۴-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی بیرونی..... ۹
۲-۴-۱-۲	۲-۴-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی درونی..... ۱۰
۵-۱-۲	۵-۱-۲. طبقه‌بندی انگیزه‌ی تحصیلی از نظر کیفیت..... ۱۰
۱-۵-۱-۲	۱-۵-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی خوشایند..... ۱۰
۲-۵-۱-۲	۲-۵-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی ناخوشایند..... ۱۰
۶-۱-۲	۶-۱-۲. طبقه‌بندی انگیزه‌ی تحصیلی از نظر مدت..... ۱۰
۱-۶-۱-۲	۱-۶-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی کوتاه‌مدت..... ۱۰
۲-۶-۱-۲	۲-۶-۱-۲. انگیزه‌ی تحصیلی بلند مدت..... ۱۱
۷-۱-۲	۷-۱-۲. نظریه‌های انگیزش تحصیلی..... ۱۱
۱-۷-۱-۲	۱-۷-۱-۲. انگیزش از دیدگاه رفتاری..... ۱۱
۲-۷-۱-۲	۲-۷-۱-۲. نظریه‌ی غریزه پیرامون انگیزش..... ۱۱
۳-۷-۱-۲	۳-۷-۱-۲. نظریه‌ی اجتماعی - فرهنگی..... ۱۲
۴-۷-۱-۲	۴-۷-۱-۲. نظریه‌ی دو عاملی هرزبرگ..... ۱۳

- ۱۳-۲-۱-۷-۵. نظریه‌های شناختی انگیزشی و کارآمدی شخصی..... ۱۳
- ۱۳-۲-۱-۷-۶. انگیزش از دیدگاه نظریه‌ی انسان‌گرایی..... ۱۳
- ۱۴-۱-۸. انواع انگیزش..... ۱۴
- ۱۴-۲-۱-۸-۱. فیزیولوژیکی - روان‌شناختی..... ۱۴
- ۱۴-۲-۱-۸-۲. صلاحیت..... ۱۴
- ۱۴-۲-۱-۸-۳. پیشرفت (رقابت)..... ۱۴
- ۱۵-۲-۱-۸-۴. پیوند جویی (تعلق)..... ۱۵
- ۱۵-۲-۳. مروری بر پیشینه‌ی تحقیق..... ۱۵
- ۱۵-۲-۳-۱. پیشینه‌ی پژوهش در ایران..... ۱۵
- ۱۷-۲-۳-۲. پیشینه‌ی پژوهش در خارج..... ۱۷
- ۱۸-۲-۳-۳. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش..... ۱۸

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- ۱۹-۳-۱. نوع مطالعه و روش پژوهش..... ۱۹
- ۱۹-۳-۲. جامعه‌ی آماری پژوهش..... ۱۹
- ۱۹-۳-۳. معیارهای ورود و خروج به مطالعه..... ۱۹
- ۱۹-۳-۴. حجم نمونه و روش نمونه‌گیری..... ۱۹
- ۱۹-۳-۵. ابزار و روش گردآوری داده‌ها..... ۱۹
- ۲۱-۳-۶. زمان و مکان انجام پژوهش..... ۲۱
- ۲۱-۳-۷. متغیرهای پژوهش..... ۲۱
- ۲۲-۳-۸. روش‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها..... ۲۲
- ۲۲-۳-۹. ملاحظات اخلاقی..... ۲۲

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

- ۲۳-۴-۱. آمار توصیفی..... ۲۳
- ۲۳-۴-۱-۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای دموگرافیک..... ۲۳
- ۲۴-۴-۱-۲. آماره‌های توصیفی متغیرهای آموزشی مورد بررسی..... ۲۴
- ۲۵-۴-۱-۳. آماره‌های توصیفی متغیرهای اقتصادی مورد بررسی..... ۲۵
- ۲۶-۴-۱-۴. آماره‌های توصیفی متغیر تحصیلات والدین افراد مورد بررسی..... ۲۶
- ۲۷-۴-۱-۵. آماره‌های توصیفی انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان مورد بررسی..... ۲۷
- ۲۸-۴-۲. بررسی نرمالیت داده‌ی انگیزه‌ی تحصیلی..... ۲۸
- ۲۹-۴-۳. آمار تحلیلی..... ۲۹
- ۲۹-۴-۳-۱. ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای دموگرافیک..... ۲۹
- ۳۰-۴-۳-۲. ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای آموزشی..... ۳۰

۳-۳-۴. ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای اقتصادی ۳۱

۴-۳-۴. ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با تحصیلات والدین ۳۲

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

۱-۵. بحث ۳۳

۲-۵. نتیجه‌گیری ۴۳

۳-۵. محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش ۴۳

۱-۳-۵. پیشنهادها ۴۳

۲-۳-۵. محدودیت‌ها ۴۴

منابع ۴۴

پیوست‌ها ۵۰

فهرست جدول‌ها

عنوان

صفحه

جدول ۳-۱: متغیرهای مورد بررسی.....	۲۱
جدول ۴-۱: آماره‌های توصیفی متغیرهای دموگرافیک.....	۲۳
جدول ۴-۲: آماره‌های توصیفی متغیرهای آموزشی مورد بررسی.....	۲۴
جدول ۴-۳: آماره‌های توصیفی متغیرهای اقتصادی.....	۲۵
جدول ۴-۴: آماره‌های توصیفی متغیر تحصیلات والدین افراد مورد بررسی.....	۲۶
جدول ۴-۵: آماره‌های توصیفی انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان مورد بررسی.....	۲۷
جدول ۴-۶: سطح انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان مورد بررسی.....	۲۷
جدول ۴-۷: بررسی نرمالیت داده‌ی انگیزه‌ی تحصیلی.....	۲۸
جدول ۴-۸: ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای دموگرافیک.....	۲۹
جدول ۴-۹: ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای آموزشی.....	۳۰
جدول ۴-۱۰: ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با متغیرهای اقتصادی.....	۳۱
جدول ۴-۱۱: ارتباط انگیزه‌ی تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل با تحصیلات والدین.....	۳۲